21.6.2011 795/9224/2011

MTV Oy
00033 MTV3

Salatut elämät -ohjelmasarja

Päätös televisio- ja radiotoimintalain rikkomisesta

Asian tausta

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998 muutoksineen) kaupallista viestintää koskevia keskeisiä periaatteita ovat mainonnan ja toimituksellisen sisällön erottaminen ja ohjelman ulkopuolisen rahoituksen läpinäkyvyys suhteessa katsojaan. Katsojia on informoitava siitä sisältääkö ohjelma tuotesijoittelua ja onko se sponsoroitu. Viestintävirasto on havainnut, että Salatut elämät -ohjelmasarjassa on varattu näkyvyyttä Rautakirja Oy:n omistamalle R-kioskille. Viestintävirasto on pyytänyt MTV Oy:ltä selvitystä Salatut elämät -ohjelmasarjan tuotannosta ja esittämisestä MTV3-kanavalla sekä Katsomo-palvelussa.

Säännökset ja niiden tulkinta

Viestintävirasto valvoo televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 35 §:n nojalla kyseisen lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista. Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 21 §:n mukaan kaupallisen viestinnän on oltava selkeästi tunnistettavissa.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 28 b §:n 2 momentin mukaan yleisölle on joko tekstillä tai sisältöpalvelujen tarjoajien yhtenäisesti käyttämällä tunnuksella selkeästi ilmoitettava siitä, että audiovisuaalisessa ohjelmassa on tuotesijoittelua. Ilmoitus pitää sijoittaa audiovisuaalisen ohjelman alkuun, loppuun ja jokaisen mainoskatkon jälkeen. Ilmoitus ei saa olla mainosluonteinen.

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 36 §:n mukaan jos televisio- tai radiotoiminnan harjoittaja taikka muu viestintämarkkinalaissa tarkoitettu teleyritys rikkoo televisio- ja radiotoiminnasta annettua lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, valvontaviranomainen voi antaa sille huomautuksen ja velvoittaa sitä korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä. Päätöksen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko siten kuin uhkasakkolaissa säädetään.

Viestintäviraston selvityspyyntö

Viestintävirasto pyysi MTV Oy:ltä selvitystä seuraavista asioista:

1. missä roolissa MTV Oy:n näkemyksen mukaan Rautakirja Oy ja R-kioski ovat Salatut elämät -ohjelmasarjan tuotannossa (tuotesijoittelu, sponsorointi, muu mahdollinen yhteistyö);
2. sisältääkö Salatut elämät -ohjelmasarja MTV Oy:n näkemyksen mukaan Rautakirja Oy:n tai jonkun muun yrityksen tai sen tuotteiden tai palveluiden tuotesijoittelua ja onko katsojia informoitu tästä?

MTV Oy:n selvitys 7.6.2011

Viestintävirasto on vastaanottanut MTV Oy:n selvityksen asiassa, sekä tallenteet Salatut elämät -ohjelmasarjan 16.5. ja 17.5.2011 MTV3-kanavalla esitetyistä jaksoista ja vastaavista MTV3 Katsomo -palvelussa saatavilla olleista jaksoista.

MTV Oy toteaa ensimmäisen kysymyksen osalta, että R-Kioski tekee Salatut elämät -ohjelmasarjaan liittyvää ohjelmayhteistyötä MTV Oy:n kanssa. Rautakirja Oy on ostanut sarjasta brändilleen, kioskilleen ja tuotevalikoimalleen tuotesijoittelunäkyvyyttä.

Toisen kysymyksen osalta MTV Oy toteaa, että sarjassa esiintyy luontevaa tuotesijoittelunäkyvyyttä. MTV Oy:n mukaan sarjan keskeisen tapahtumapaikan lavastus on toteutettu vastikkeelliselle tuotesijoittelulle annettujen määräysten mukaisesti. MTV Oy kuitenkin ilmoittaa, että katsojia ei ole informoitu tuotesijoittelusta asianmukaisesti 18.4 - 25.5.2011 välisenä aikana.

MTV Oy kertoo edelleen, että yhtiö tarkisti selvityspyynnön saatuaan kaikki ne esitetyt Salatut elämät -ohjelmasarjan jaksot, joissa R-Kioskin tuotesijoittelunäkyvyyttä on ollut. MTV Oy toteaa, että [...
]
asianmukainen tuotesijoitteluilmoitus oli jäänyt ajamatta sarjan esitysten yhteydessä kokonaan. MTV Oy ilmoittaa korjanneensa vian heti sen havaittuaan ja ottaneensa käyttöön valvontaprosessin näiden ilmoitusten osalta. MTV Oy ilmoittaa, että sarjan yhteydessä esitettiin ohjelmayhteistyöilmoitukset, joiden yhtiö ei kuitenkaan katso korvanneen varsinaista tuotesijoitteluilmoitusta.

Viestintäviraston ratkaisu ja perustelut

Televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 36 §:n mukaisesti Viestintävirasto huomauttaa MTV Oy:tä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 28 b §:n 2 momentin rikkomisesta.

Viestintävirasto velvoittaa MTV Oy:n huolehtimaan jatkossa, että tuotesijoittelusta on ilmoitettu audiovisuaalisten ohjelmien yhteydessä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 28 b §:n 2 momentin edellyttämällä tavalla.

Viestintävirasto on tutustunut MTV Oy:n toimittamaan tallenteeseen ja toteaa, että Salatut elämät -ohjelmasarjan 16.5.2011 esitetyssä jaksossa esiintyy R-Kioskin tuotesijoittelua. MTV Oy:n toimittaman ohjelmanäytteen kohdassa 04.38 - 04.42 näytetään henkilön poistumista R-Kioskista. Kohtaus sijoittuu R-Kioskin eteen, jolloin katsojan huomio kiinnittyy kuvan taka-alalla olevaan kioskiin, joka peittää suuren osan kuvan pinta-alasta. Viestintävirasto katsoo, että kioski on sijoitettu kuvaan tuotesijoit-

telutarkoituksessa, sillä R-kioskin tuotemerkki näkyy kohdennetussa kuvassa selvästi 4-5 sekunnin ajan.

Viestintävirasto on tutustunut MTV Oy:n toimittamaan tallenteeseen ja toteaa, että MTV Oy on laiminlyönyt ilmoittaa tekstillä tai sisältöpalvelujen tarjoajien yhtenäisesti käyttämällä tunnuksella 16.5.2011 esitetyn jakson yhteydessä tuotesijoittelusta.

MTV Oy on selvityksessään ilmoittanut, että Salatut elämät -ohjelmasarjassa esiintyy R-Kioskin tuotesijoittelua. MTV Oy on myös ilmoittanut, että tunnus tuotesijoittelusta puuttuu Salatut elämät -ohjelmasarjan 18.4 - 25.5.2011 välisenä aikana esitetyistä jaksoista.

MTV Oy on todennut, että yhtiö on korjannut teknisen virheen heti sen havaittuaan. Lisäksi MTV Oy ottanut käyttöön valvontaprosessin, jonka tarkoituksena on välttää vastaavat virheet jatkossa. Tämä seikka huomioon ottaen, Viestintävirasto toteaa, että asiassa ei ole syytä ryhtyä muihin toimenpiteisiin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Apulaisjohtaja Merja Saari

Lakimiesharjoittelija Antti Repo

LIITTEET

Valitusosoitus